

KATOLIKA MONDO

Universala Organo por tut-
Esperanto-Organo de Internacio Katolika

mondaj interesoj katolikaj
[l ka] kaj de Mondjunularo Katolika [Moka]

5a Kolekto No 5

Zug

Svislando

Majo 1925

La Sankta Patro, Pio XI^a, enkuraĝigas la disvastigadon de Esperanto

Unu Paŝlisto
Unu amo
Unu lingvo

En la
Sankta Jaro
1925

Ŝtata Sekretariejo
de Lia Sankteco
No. 39.926

El la Vatikano, 13. Marto 1925

Tre estimata Sinjoro!

Mi plenumas la ĝojan ŝarĝon informi Vian Moŝton, ke la Sankta Patro bonvolis bonakcepte ricevi la oferdonon, kiun vi volis fari al Li, de la dokumentoj publikigitaj por utiligi la helpan lingvon Esperanto por la disvastigo de la Evangelio.

Lia Sankteco dankas vin pri tiu ĉi atestaĵo de fila sindonemo kaj enkuraĝigante la laŭdindajn penadojn, en la aŭspicio de ĉielaj favoroj, Li kore donas al vi la Apostolan Benon.

Mi volonte profitas la okazon por certigi vin pri mia sincera estimo

Al estimata Sro.
Prof. P. Modesto Carolfi
Campiello Fenice 1924
Venezia

de Via Moŝto
sindona
† P. Gasparri

Segretario di Stato
di Sua Santità
No. 39.926

Dal Vaticano, 13. Marzo 1925

Ill.mo Signore,

Compio il gradito incarico di significare alla S. V. Ill.ma che il Santa Padre si è degnato di accogliere benevolmente l'omaggio ch'Ella ha voluto farGli dei documenti pubblicati per rendere utile la lingua ausiliare Esperanto alla diffusione del Vangelo.

L'Augusto Pontefice la ringrazia di questo attestato di filiale devozione ed incoraggiando i lodevoli sforzi, in auspicio di celesti favori, le impartisce l'Apostolica Benedizione.

Profito volentieri dell'occasione per rafferarmi con sincera stima

Ill.mo Signore
prof. P. Modesto Carolfi O.M.
Campiello Fenice 1924
Venezia

della S. V. Ill.ma
aff.mo per servirla
† P. Gasparri

La Papo vokas nin — Venu ni ĉiuj!

Fratoj kaj fratinoj el ĉiuj landoj kaj lingvoj!

La Papo vokas nin. La Papo enkuraĝigas nin! La Papo laŭdas nin! Vivu la Papo!

Ĉi tiu laŭta ĝojkrio jubilante flugas hodiaŭ tra la tutmonda katolika batalantaro! La koroj fiere ekbatas. La okuloj fajre ekflamas. La manoj kurage eklevigas al solena eterna fideĵuro. La voĉoj milhore eksonas:

Ni restos fidelaj, fortaj, humilaj, kuragaj batalantoj ĝis la fina venko. Ĝis kiam tra la tuta mondfamilio katolika el la oriento kaj el la okcidento eksonas interfratige interpacige nia kara multamata helpa lingvo Esperanto.

La Papo parolis! La granda profeto de la paco. La Sankta Patro de la glora Sankta Jaro 1925. La Papo de la Espero, de kiu la homero atendas imperieajn vortojn de nova mondordigo, bazanta sur paco eterna kaj justeco senfina.

La Papo enkuraĝigas nin: utiligi Esperanton por disvastigo de la sankta Evangelio, la „ĝojiga sciigo“ pri la Dia Regno inter la pacema naciaro.

Ĉu ĉi tiu patra voĉo ne vokas nin al unueco kaj forta kunagado?

Karaj gefratoj el la tuta mondo! Kiam ni fierbruste kaj flamokule tralegas la Papan leteron, nia koro tamen estas samtempe plena de profunda doloro. Ni vidas ĉiam ankoraŭ disaj la katolikajn kunbatalantojn; disaj ne en koro kaj amo, ne en sentoj kaj pacdeziroj, ne en celoj kaj laboremoj: disaj tamen eble por kelkaj pasintaj malkomprenoj, por kelkaj komprenindaj personaj diferencoj; disaj eble ankaŭ, diru ni ĝin sincere, por kelkaj homaj egoismoj aŭ — cetere ŝatindaj — ambicioj kaj obsesioj personaj.

Sed, karaj fratoj, ĉu ĉi tiu situacio estas inda de la glora horo nuna? — La Sankta Jaro estas Jaro de paco kaj pardonemo, de graco kaj repaciĝo. Ĉu ni ne ĉiuj, dum ĉi tiu solena momento, la unuj kaj la aliaj, ĉu ni ne ĉiuj volas doni al ni frate la manojn kaj surgenui kune kaj eklevi la okulojn el la homa kaj homema tero kun ĝiaj pasioj kaj egoismoj al la amoluma trono de la Ĉiela Patro, dirante:

Patro nia, bona kaj milda, Paŝo nia! Aŭdu nin! Vi pardonas senfine al ni, pekemaj, fieraj, ambiciaj, egoistaj pekservantoj. Vi pardonas en via superflua amo al ni ĉiun malpacon, ĉiun deŝigon, ĉiun egoismon, per kiun ni ofendis vian patran koron: Donu al ni ĉiuj la humilan spiriton de pardonemo, de paco, de abnegacio, por ke ni estu indigitaj pordonii kiel vi pardonas al ni, forgesi kiel forgesas

vi, ami kiel amas vi, oferi kiel oferis vi la propran filon ĉiunaman por la paco de la mondo...

Kaj tiam ni ekstaru! Kaj ni parolu kiel frato al frato, direktante antaŭen la okulojn al pli bela, pli glora estonteco.

Jes ni preligu niajn korojn! Ni ne plu hezitu! Ni ne plu aŭdu la egoistajn voĉojn de la homeco, la trompigajn frustradojn de satano, patro de ĉiu menzogo kaj disigo!

En tiu ĉi bela tago, kiam tiuj elkoraj vortoj disflugas en la katolikan mondon, samtempe ni elsendas vortojn de paco, amorojn de frateco, al ĉiuj, al kiuj Dio donis la respondecion pri la Katolika Esperanto-movado! Vi tamen, karaj fratoj, unuigu viajn preĝojn kaj petojn kun la niaj: En nomo de Jesuo estu paco kaj amo inter ni kaj esperoforta kunagado ĝis la fina venko! Neniam plu disigo!

Kaj nun ni direktu antaŭen la okulojn. La Papo parolis! Nova matearugo videbligas je la orienta horizonto. La ora ĉielsumo de paco kaj konkordo levigas super la eternaj montaroj, elversante la matenfresan gracoplenan lumon en ĉiujn homajn okulojn kaj korojn.

Estu ni indaj batalantoj, indaj de Dio, la Patro, indaj de Jesuo, la eterna fonto de amo kaj paco, indaj de la Spirito Sankta, la lumo de Espero. Al la laboro! Per unueco kaj oferoj ĝis la fina venko!

Nur la unueco vekas ĉiujn fortojn! Nur la unueco kuncentrigas ĉiujn manojn. Nur la unueco kunligigas la katolikan frataron al venkoĝoja armeo, inda de la katolika nomo, inda de la granda misio, kiun la katolika Esperantistaro devas plenumi en la tutmonda Esperanto-movado, en la homara pacagado; inda de sankta ordono de la Papo:

Utiligi Esperanton por la Sankta Evangelio!

K. Mayr.

Ĉi tiu numero eliras en pligranda nombro por propagando!

po dek numeroj aparte kostas 0,60 s. fr. aŭ 0,50 g. m.

menuu senpere ĉe

Administracio de KM aŭ Ika-oficejo
Wien I. Schwertgasse 3 Zug, Svislando
Aŭstrio

Abner la Judo.

Verkis A. T. Sadlier; trad. Dom W. Broens, St. Vincent insulo.

(Fino.)

Tamen la morto ne trafis ankoraŭ la hebreon; iom post iom li resaniĝis. Ofte vizitis lin la sacerdoto kaj nia malriĉa virino havis belan okazon montri sian dankemon. Je unu posttagmezo ŝi sidis apud la hebreon, kiu unufoje estis elligitinta, kiam subite la sonorilo plej akre eksonis, kvazaŭ iu perforte malfermus la pordon. Tuj ŝi rapidis... Sed haltis preskaŭ senpire, vidante staturon en la duonbela butikio — altkreska, bela virino, kies unua juneco malaperis por lasti duonan maturecon pli belan. Ŝia kostumo riĉa kaj eleganta estis atestaĵo de riĉeco, kiel ankaŭ la veturilo, kiun oni vidis tra la fenestro. Surprizite la flegantino ekrigardis la strangan aperaĵon, kaj subite ekigis intuicia ideo en ŝia kapo.

— „Ĉu vi estas“, demandis ne mapli surprizite la alveninta, „ĉu vi estas la posedantino de ĉi-tiu domo? — Sed ne, ne diru, ke Abner la Judo jam ne estus la posedanto de la butikio.“

Ŝi elstreĉis petege la manojn, kvazaŭ por fortene menacantan frapon, dum ŝi kriis ankoraŭ pli urĝe: „Ne diru, ke li foriris aŭ — mortis.“ „Abner la Judo jam ne ekzistas“ respondis decide la flegantino, ofendata per la malestima esprimo sur la vizaĝo de la alia.

Tiu ĉi ŝanceliĝis aŭdante la akran vorton,

ŝia vizaĝo paligis kaj ŝia mieno estis dolortrafa. Tiu doloro moderigis la koleron de la ofendita kaj ŝi diris pli milde.

— „Venu!“ kaj ŝi enkondukas ŝin en la duonluman ĉambron, kie sidis la maljuna viro, vestita per sia malstreĉa robo kaj malnova ĉapo, kiel iu profeto el la bibliaj tagoj. Sumo de tremanta espero ludis sur lia vizaĝo... Ĉar li aŭdis la eĥon de iu voĉo... Kaj apenaŭ aperis la vizio sur la sojlo, kiam li elendis la veltigintajn manojn, kriante:

„Estero, Estero! mia infano! mia infano! — „Mia Patro“ — kaj la virino falis teren, ploregante kaj kaŝante la kapon inter la faldoj de la malnova, malpura robo...

„Pardonon“, ŝi ĝemis.
— „Kaj benon“ — respondis Abner, kaj lia voĉo tremanta sonis mallaŭte kaj solene — „La beno de Abraham, de Isak kaj Jakob restu sur vi, la beno de — de la filo de Maria.“

Surprizite alrigardis lin la filino.

— „Estas li, kiu rekondukis vin ĉi-tien“, daŭrigis Abner, „per la preĝo de Maria, la Dia Patrino.“

Kaj liaj okuloj, plenaj de milda lumo, glitis al la bildo je la muro — kaj solena silentado ekzistis — ĝis kiam fine diris la flegantino en videbla ĝojo:

— „Mi jam diris al vi, ke Abner la judo jam ne ekzistas“...

Ĉi katolika Esperantisto legu katolikon Esperanton gazetaron!

Katolika vivo en Ĉeĥoslovakio dum pasinta kvaronjaro.

Diverslandaj katolikoj, kiuj kun pli malpligranda intereso legas la t.n. religian „kronikon“ de sia tagjurnalo, observas, ke religia vivo en nia ŝtato prenas interesan mienon. Mi ja ne scias, ĉu kaj kiel estas la fremdlanda katolikaro informata pri la fakta ŝtato, sed la enrigardo en tiajn gazetojn pravigas mian opinion, ke ne ĉiam detale kaj — vere. La subaj vortoj bazas sur vere bonaj informoj, tial uzu ilin por nacilingva gazetaro, montrante nian informoservon kaj sendu la provon al mi.

Kun Nova Jaro venis novaj bataloj, eĉ novaj esperoj. Ke ambaŭ flankoj: la katolika same kiel la kontraŭa. Katolikoj, parte organizitaj en Popola Partio (la vera imitaĵo de germana „Centrum“) ĝojadis, ke la voĉoj por ili donitaj en urboj kreskis eĉ je 100 ĝis 200 procentoj! La partio, kies formala prezidanto estas deputito Sámálik, sed la „animo“ Msro Šrámek, kreskas admiringe. Estas ja vera spektaklo, kiam ĉiuj „kontraŭklerikuloj“ krias kiel murdantaj bestoj: Ho, klerikalismo progresas! Unuigu!

Malsukceso de socialistoj klopodantaj ekigi popolpartianojn el „koalicio“ dum monato Februaro efikis, ke fine oni komencas pri katolicismo skribi, kvankam sole malprofunde. Eĉ tiuj kiuj volus „iri pli profunden“, eĉ tiuj ĝisiris sole al „ornatoj“ kaj politika organizacio.

Specialan signifon havas libro de Hromádka*). Li pligrandigas en ĝi la hodiaŭan pozicion de katolicismo ĉe ni. Hromádka malŝanĝas pars por toto. Klopodante je troa objektiveco li desegnas malbone la fakton. Pozicio de protestantismo ne estas tiel malbona, kiel oni opinius laŭ ĉi tiu libro. Jam tio, ke li povis verdi la libron kaj eldoni pere universitata librovendejo Bursík & Kohout kaj ke ĝi vekis eĉ oficialan intereson, tio montras, ke protestantismo estas potenca, vivkapabla. Ja se tio ne estus, Hromádka certe ne plu estus la profesoro de protestanta fakultato de Hus en Praha. Poste Hromádka tie enmetas kelkajn sferojn, kiuj imponas al li en katolicismo pro ĝia aktiveco, en bilanco de tuta katolicismo ĉe ni, kio tamen kaŭzas miskomprenon. La vera aktiveco de la katolicismo ĉe ni staras ebla tute ekster politika organizado, kaj la „politikistoj“ eble ne reflektas je ĝi, havante propran aktivecon oficialan.

Tiel oni ne povas konsenti kun Hromádka. Sukceso de katolicismo ĉiam fontas el premo ekstera de la kontraŭuloj, el vakuo kontraŭ-religia, ne el aktiva premo de katolika memscio.

*) J. L. Hromádka: Katolicismo kaj batalo pri kristanismo (Praha 1925, pag. 271).

Junula Angulo.

Monata rubriko por Mondjunularo Katolika (Moka, Ika-junularo).

Redaktata de Wih. Solzbacher, Honnef a. Rh., Germ., Spiesgasse 1.

(Ĉiujn artikolojn kaj notojn oni sendu nur al tiu ĉi adreso.)

Taskoj de delegito.

La fundamento de nia tuta movado estas la reto de delegitoj ĉirkaŭanta la tutan mondon. Nur se la delegitosistemo bone funkcias, nia ligo povas progresi kaj prosperi.

La delegito reprezentas la ligan en sia loko. Li do devas vere vivi en nia movado. Tial li ĉiam atente tralegu la oficialan organon kaj de tempo al tempo (almenaŭ kvaronjare) skribu al Centra Oficejo kaj raportu pri sia agado, pri sukcesoj kaj malsukcesoj, faru proponojn ktp.

La delegito devas propagandi la ideojn de Moka. Se li sukcesas varbi amikojn, li fondu malgrandan Moka-grupon. Tia grupo ne estu unuigo kun multe da ekstergaŭjo. Oni kunvenas de tempo al tempo, diskutas pri Moka-demandoj, parolas pri aktualaj problemoj de la katolika junularo, de la internacia katolika agado, de la porpaca movado ktp., komune legas artikolojn el la oficiala organo kaj diskutas pri ili. Speciale rekomendinda estas la komuna legado kaj diskutado de la encikliko „Ubi Arcano Dei“ de la 24a decembro 1922 de Papo Pio XI*, kiu jam aperis en preskaŭ ĉiuj naciaj lingvoj. Precipe oni ankaŭ studu

Tamen estas la libro de Hromádka es-
primo plej bona kaj plej rimarkinda. Oni ne
povas kun ĝi konsenti sed oni povas ĝin ŝati.
Sed oni atendas ĉe Hromádka pli gravan
verkon: libron pri protestantismo.

Pli senĝojigaj estas la paroloj kontraŭ
katolikaj. Post la milito kelkaj „akatolikoj“
defendis katolikan religion, vivon, kulturon
k. t. p. kontraŭ demagogiaj atakoj. Hodiaŭ, kiam
aperas reakcio ekonomia kaj kultura, kiam
socialismo malsukcesas kaj „dekstro“ prenas
superon, vidas aklerikaloj, ke religio ne plu
bezonas ilian protektadon. Popola partio estas
jam sufiĉe forta kaj povas vici sen ekstera
helpo. Tiel la situacio ŝanĝiĝis.

Eĉ la ĉsl. gazetaro ne estas je pli granda
nivelo ol la „publika opinio“. La artikoloj pri
katolikismo en „Přítomnost“, „Tribuna“, „Nár.
Osвобоzení“ k. s. ne tro superstaras la antaŭ-
militojn kvarhelerajn flugfoliojn de Libera
Penso.

Alia afero estas la festotagoj. Unue la
popolpartianoj kritikas, ke neniu katolika festo-
tago pereu. Kiam oni legis en parlamento la
legon estis alie: ne festotago de St. Venceslao
kaj Staj. Metodio kaj Cyrilo, sed „memortagoj“
de princo V. kaj „slavaj apostoloj“ M. k. C.
same kiel la memortago de J. Hus. La krioj,
kiuj volas restarigi festadon de St. Johano de
Nepomuk, festata sole „in choro“, estas ri-
dindaj; ĉar du trionoj da kreduloj eĉ ne ĉe-
estas la legadon de meso dum ceteraj festo-
tagoj. Kaj politikoj eluzi la sanktulojn, tio estas
minimуме — stultigo de katolikoj! Kiom da
protestoj, sed protesto kontraŭ propra religia
malvarmeco ne aperis!

Pli kaj pli dispartigas en du vicojn la
ĉeĥoslovaka katolikaro: Unua, kiu sekvas la
popolan partion, ĝojas, kiam la partio gajnas
kelke da voĉoj. La dua, reprezentata per
„Rozmach“, dusemajna gazeto redaktata de
verkisto J. Durych, kiel vere katolika same
ĉeĥa, laboras por katolika vekigo de sia nacio.
Eĉ batalo ekzistas inter ili. Lasta katolika devas
simpati kun „Rozmach“. Vera okazinto ĝis
pragias miajn vortojn.

Socialistaj junuloj komencis batali kontraŭ
la papa nuncio Marmaggi. Ĉu ne povas fari
du popolpartianoj ministroj ian kontraŭagon
kontraŭ siaj kolegoj en „koalicio“? Ĉis nun
oni ne scias kiel la afero finos. Kiel ajn ĝi
finos, tamen ĝi bone montras, ke kvankam je
unua flanko kreskas admirindege la potenco
de partio „protektanta“ la romkatolikan religion,
je la dua la atakoj kontraŭ la Vatikano prenas
pli kaj pli klaran mienon: via fakti malligi la
rilatojn de ĉeĥoslovaka respubliko kun la Sankta
Patro. Lasta ekmarŝo de socialistoj komencis.

Religia sento kreskas inter katolikaro. Pli
grandiĝas la ĉeestantaro en preĝejoj. Komencas
nova vivo ĉi tie. Por Kristo! Oremus!

Jičin, ČSR.

Borik Benetka.

Esperanton. Ĉiu Moka-grupo laboru kiel Esperan-
to-grupo. Ĉe la kunvenoj dum parto de la
tempo laŭeble oni nur parolu en Esperanto.
Bonega metodo, por ekzerci sin kaj samtempe
propagandi niajn ideojn, estas traduki interes-
ajn artikolojn el „Katolika Mondo“ en nacian
lingvon kaj porti ilin al redaktejo de katolika
jurnalo indikante, ke ili estas tradukitaj el
KM, Esperanto-Organon de IKA. Se artikolo
estas lerte tradukita, oni volonte represos ĝin.
Sed ne forgesu sendi ekzempleron de la gazeto
al COI! Se en la loko ekzistas Ika-grupo aŭ
katolika Esperanto-grupo, oni kunlaboru.

Ne ĉie estas eble, fondi specialan grupon.
Sed la plej multaj delegitoj ja estas membroj,
eble eĉ estraranoj de iu katolika junulunuigo,
de studenta grupo ktp. Jen bonega agadkampoj!
Disvastigi la Moka-ideojn en la grupo, dum
diskutado ĉiam denove atentigi pri internacia
kunlaborado, pri la katolika paca idealo, pri
Esperanto. Eble vi povas fari paroladon pri
Moka aŭ pri Esperanto aŭ komenci Esperan-
to-kurson kaj fondi specialan Esperanto-sekcion.

Aŭ vi povas verki artikolojn. Skribu pri
Moka kaj pri Esperanto en viaj naciaj junul-
gazetoj kaj en katolikaj jurnaloj.

Alia rimedo por helpi nian movadon estas
varbi por nia organo „Katolika Mondo“. Kom-
preneble vi instigas la Moka-anojn en via urbo,
ke ili, se eble, ĉiuj abonu. Sed eble ekzistas
en via urbo neŭtrala Esperanto-grupo, en kiu
ankaŭ estas katolikoj. Montru al ili nian belan
gazeton, donu specimen numeron (al labor-

Internacia revuo.

La Evangelia Ligo en Germanujo.
Kun la revolucio de 1918 la potenco de la
protestantismo en Germanujo preskaŭ tute
disrompiĝis. La monarĥio ja estis samtempe
ekleziaj ĉefoj. La cazaropapismo (kunigo de
ekleziia kaj ŝtata potenco en unu persono)
estis la ĉefa logilo, per kiu reformacio gajnis
la princojn por la „pura evangelio“. Kiam do
falas la tronoj, samtempe disĝis la potenco
de la protestantismo. Kontraŭe la politika
potenco de la katolikoj multe kreskis. Furio-
zigitaj pro tio nun la Evangelia Ligo — la
sola unueca kvalito de la membroj estas la
malamo kontraŭ Romo — akre atakas la
katolikojn. Ili estas plenaj de envio pri tio,
ke Germanujo depost 1918 havis kvar katolikajn
kancelierojn (ĉefministrojn). La gvidanto de la
Ligo, la iama imperiestra kortega predikisto
Doehring regule faras paroladojn kaj predikojn
kontraŭ la katolikoj, kaj lia ĉefa parolo estas:
Je Romo mortas la nacioj!

Hindenburg prezidanto. La nomitaj
cirkonstancoj klarigas ankaŭ iom la elekton
de Hindenburg kiel prezidanto de la germana
respubliko. Ĉar granda parto de loĝantaro
($\frac{2}{3}$) estas protestanta, multaj (en koro respu-
blikanaj kaj pacemaj) protestantoj, ne volis
elekti „Katolikon“ (Marx, konata gvidanto
katolika), pro religiaj motivoj. Estas konata,
ke precipe protestanta parto alceladas la
restarigon de la „monarkio“ por ree akiri al
protestantismo unuan influon en la „Reich“. Laŭ
tiu religia vidpunkto la malvenko de
ekministro Marx estas samtempe malvenko
de la katolikismo. Des pli multe — laŭ religiaj
motivoj jam — estas bedaŭrinda, ke la venko
de Hindenburg, resp. de la partioj, kiuj tiun
proponis, estas atingata ĉefe pro disuniĝo
inter la katolikoj, kiuj parte (ĉefe en suda
Bavario) voĉdonis por protestanta kaj reak-
ciema kandidato precipe pro politikaj motivoj.
Fakte la politika posicio de la katolikoj
germanaj estas malfacila. Ili devas regadi aŭ
kun la socialistoj nekredemaj aŭ kun la pro-
testantoj kontraŭromaj kaj plej parte reak-
ciemaj. Nur per unueco ili estus pli fortaj.
La disiĝo nuna pli fortigas aŭ la socialismon
aŭ la protestantismon... La nuna registaro
devas decidi pri la „lernejaj leĝoj“ kaj granda
batalo ekbrulos pri tio...

Katolikaj lernejoj en Usono. En Usono
la ŝtataj lernejoj estas mikskonfesiaj kaj oni
kune instruas knabojn kaj knabinojn. Sed la
katolikoj ne sendas siajn infanojn al tiaj lerne-
joj kaj fondis katolikajn paroĥajn lernejojn,
kie la katolika junularo ĝuas solidan religian
edukadon. La katolikoj pagas ĉi tiujn lern-

ejojn tute el propra mono. Nun ekzistas
6351 katolikaj popollernejoj (unuagradaj) kun
1,795.673 gelnantoj. Instruas plej ofte mon-
aĥoj kaj monaĥinoj, entute pli ol 30.000. La
katolikoj ankaŭ bone zorgis pri duagradaj (pli
altaj, sciencaj) lernejoj. Ekzistas 723 simplaj
liceoj (High Schools), 114 pli altaj liceoj
(Colleges) kaj 16 universitatoj katolikaj. Oni
konsideru, ke la plej multaj katolikoj apartenas
al la malriĉaj klasoj kaj ke ili ankaŭ sole el
propra mono konstruas siajn preĝejojn kaj
salajras la episkopojn kaj pastrojn. Kvankam
la katolikaj kunkapas por la ŝtataj lernejoj,
ili ricevas nenian ŝtatan subtenon por siaj
privataj lernejoj. Ĉiujare ili tiucele oferas la
grandegan sumon de 80 milionoj de dolaroj
por entute 9000 institutoj (lernejoj, seminarioj,
kolegioj, universitatoj) kun 155.000 instruistoj
kaj profesoroj kaj ĉ. 2 milionoj da lernantoj.
Do duono de ĉiuj katolikaj infanoj vizitas ka-
tolikajn privatajn lernejojn.

Por la katolikaj lernejoj en Slovakujo.
En Slovakujo 774.773 viroj kaj virinoj
postulis, ke oni fondu novajn konfesiajn lerne-
jojn kaj nepre konservu la jam ekzistantajn.
Tiu nombro estas 75 procentoj de la tuta loĝ-
antaro de Slovakujo.

Katolikaj lernejoj en Rumanujo. Post
la Granda Milito la batalo kontraŭ la privataj
lernejoj komenciĝis. Iliajn lernantojn la ŝtataj
universitatoj nur akceptas, se ili sukcesas
treege malfacilajn ekzamenojn. En la armeo
ili ne ĝuas la samajn avantaĝojn kiel la vizit-
intoj de ŝtataj lernejoj. Per tiaj dekretoj oni
volas devigi la gepatrojn sendi la infanojn al
la ŝtataj lernejoj. En la ĉefsideco București
la katolikoj ankoraŭ posedas 7 lernejojn,
2 mezajn lernejojn kaj 3 liceojn kun aligitaj
popollernejoj. La ŝtataj instruistoj sendataj por
ekzameni mem konfesas, ke la lernantoj de
privataj lernejoj multe superas la aliajn. La
registaro persekutas la konfesiajn privatajn
lernejojn de naciaj malplimultoj. La du hungaraj
lernejoj antaŭ la milito ekzistintaj en București
estas ŝtatigitaj. En Transilvanio la registaro
postulas, ke la lernejoj de nerumanoj instru
en rumana lingvo.

**Unua Centjaro de la katolika eklezio
en Usono:** Mro Anina, direktoro de la
unuigo por disvastigado de l'kredo publikigis
intereseegan karton, kiu estus montrata en la
misia ekspozicio en Romo. Jen la progresoj
de la katolikismo en Usono de 1822—1922.
1822: 9 diecesoj, 78 pastroj, 600.000 anoj.
1922: 103 diecesoj, 21.161 pastroj, 18.000.000
anoj.

emuloj oni volonte sendos kelkajn ekzemplerojn
por propagando). Peru la abonadon tuj en-
kasigante la abonprezon kaj sendante ĝin kun
la ekzaktaj adresoj al via landa agentejo.

Kelkajn proponojn pri praktika agado vi
nun aŭdis. Bone ripensu ilin kaj tuj komencu
novan fervoran laboradon. La agadejo estas
granda, la celo alta, la vojo klara. Se ĉiu de-
legito faros sian devon, ni venkos! W. S.

Al ĉiuj Ika-kaj katolikaj Esperanto-grupoj!

Mondjunularo Katolika, la junula grupo
de Ika, kiu tamen laboras kun organiza sende-
pendeco, nun klopodas kunigi ĉiujn katolikajn
gejunulojn Esperantistajn. En la junularo kon-
sistas la estonteco de ĉiu movado, do ankaŭ
de Ika kaj de la katolika Esperanto-movado.
Helpu nin! Organizu en via grupo sekcion
por la junularo, kiu aliĝu al Moka. Deŝtalajn
informojn volonte donas la redaktanto de
„Junula Angulo“.

Porpaca movado en la junularo.

Internacia Amikeca Semajno en la
valo de Chevreux.

De 27. julio ĝis 4. aŭgusto de la pasinta
jaro kunvenis en la beleaga valo de Chevreux
ĉe Paris 50 ĝis 60 junaj homoj el Usono,
Belgiujo, Germanujo, Anglujo, Francujo, Neder-
lando kaj Rusujo al Internacia Amikeca Se-
majno. Dum unu semajno ili kunvivis en ten-
daro preparita de kelkaj holandanoj el la
PIA (Praktika Idealista Asocio). Unu el la
ĉefaj taskoj de la kunveno estis, krei per-
sonajn rilatojn inter la homoj el la germana

kaj la franca junulmovadoj, estiĝi konfidon
al la bona volo de la aliaj. La plej esencan
efikon havis ne la paroladoj kaj diskutoj, sed
la fakto, ke ĉiuj partoprenantoj sentis sin
kvazaŭ membroj de unu granda familio. La
paroladoj de famkonataj francaj kaj germanaj
pacifistoj el la junula movado bone adaptiĝis
al la ĝenerala sentado. La kunveno forte vek-
igis la konscion pri vera frateco kaj homeco.
Dum la lasta tago oni aranĝis memorkun-
venon pri la deka daŭreveno de la komenco
de l'Granda Milito. Franco kaj germano ra-
kontis pri la milito, kaj fine Dro. Dumesnil
laŭlegis el la leteroj de Sankta Paulo: „Se
mi parolus ĉiujn lingvojn de la homoj kaj de
la anĝeloj, sed ne havus la amon, mi estus
kvazaŭ bruanta bronzaj kaj sonanta tintilo...“
ĝis „Sed unu restas kredo, espero, amo, tiuj
tri, sed la plej granda inter ili estas la amo!“

En raportoj el la „Friedenswarte“ (Paci-
fista Observatorio) ni legas: „Ni bone scias, ke
nun nur estas farita la komenco por tre in-
tensa, plenplena psikologia kaj sociologia tra-
penetrado de la germana-franca problemaro.
Do jam nun ni invitas tiujn grupojn kaj indi-
viduojn el la junula movado (germana), kiuj
en la unua semajno de aŭgusto 1925 volas
kunveni kun francaj junuloj sur franca teritorio
en la spirito de la repacigo, ke ili jam nun
preparu sin, studente la francan resp. Esperan-
tan lingvojn kaj esplorante la francan
karakteron. Demandojn oni sendu al Heinz
Herbers, Hagen i. Westf., Industriehaus.“
(Daŭrigota.)

Grandegaj sukcesoj de Ika.

Dum la lastaj monatoj nia Ika-movado povas registri la plej grandajn sukcesojn depost la ekzistado. Resumu ni la ĉefajn:

Fino de Decembro: Granda Internacia konferenco por katolikaj ĝeneralaistoj kaj edukistaj organizoj en Innsbruck, sub prezido de Mro Waliz, episkopo, ĉeestas 35 organizoj el tuta Eŭropo. Kreo de internacia sekcio de Ika por la katolika lernejo kaj edukado.

Januaro: Letero de la Papo enkuraĝigas kaj laudas la Ika-laboron.

Februaro: Felikaj intertraktadoj pri la 5a Internacia Kongreso en Anglio. L. Em. M. Kard. Bourne akceptas la protektoraton, L. M. Mro Intyre, arkebispo de Birmingham la honoran prezidantecon. Unuofice Kardinalo alestos la kongreson kaj honorigos ĝin per festprediko.

Marto: Kreo de la franca nacia komitato sub direktado de kunprezidanto Comm. G. de Noaillet sub la protektorato de L. K. M. Mro Dubois, arkebispo de Paris. Aligas plej altajn estrojn: ekz. Mro Prunel, virektoro de Instituto Katolika, Sro J. Guirard, defektoro de „Croix“, plej legata katolika ĵurnalo; Ĉe de Franceville, prof. de la Instituto katolika; abato Beauregard, abato Ramboux, redaktoro de „Espero Katolika“ ktp. Sekretario nia amiko P. J. A. Muffang.

Aprilo: Kreo de du grupoj en Italio ĉe la katolika universitato en Milano kaj en Turino laŭ iniciato de Don D. Vercesi. Aligas plej meritajn profesorojn: ekz. eksministro Mauri, prof. Pedroni, prof. Dapli ktp.

Kreo de nacia komitato de Ika en Slovakio kun aprobo de la tuta episkoparo laŭ iniciato de kunprezidanto Mro Dro Nik. Pfeiffer; aligas al ĝi la plej eminentaj gvidantoj, ekz. kanoniko Szeczy, direktoro Dro Fielkorn ktp.

Kreo de Portugalia komitato de Ika sub la eminenta prezido de Vicomte Louis de Pesqueira, fondinto de la Portugalia Kolegio en Romo; aligas: Comm. Nosolini en Porto, Comm. José Barreto, k. d. d.

Gravega konferenco en Friburgo Inter Ika, agado de prof. Steger kaj l'Union d'Etudes pri unueca kunlaborado.

Majo: Konferenco de iniciata komercista komitato en Zug, kiu decidis la kreon de ekonomia sekcio.

La kongreso en Oxford.

La nunjara kongreso superos ĉiujn ĝis nunajn per alesto de plej eminentaj reprezentantoj el la diversaj partoj de la mondo.

Des pli grava estas la efika suceso de la Esperanto-konferenco, al kiu jam aliĝis granda nombro de niaj plinuloj: ekz. Dro Hinsemkamp, Essen, Sro Borivoj Benekta, Jiĉn, prof. Caroli, Italio; Sro W. Solzbacher, vicesekretario de Moka; K. Mayr, defektario de Ika, kaj aliaj.

Aliĝu tuj! Propagandu!

Anoncoj-Korespondado.

Por dufoja enpreniĝo ĝis 20 vortoj 1 sfr. aŭ 4 respondukuponoj. Antaŭpago nepre kondico.

Sro Klemens Wiczio: ek. Ratibor, Silezio, Germ. Marienstraße 72, deziras korespondadi kaj interŝanĝi l. P. E. O.

Sro Józef Bulski, instruisto powiat Skiernewice, poczta Gluchów. Polio, deziras korespondi kaj interŝanĝi por poŝtkartoj ilustritaj kun eksliereuropanoj.

Sro Józef Kocetki, instruisto, poczta Gluchów, powiat Skiernewice, Polio, deziras korespondi kaj interŝanĝi poŝtkartojn ilustritajn kun ĉiuj landoj.

10 000

membrojn devas havi

U E A

en 1925

Aliĝu tuj por atingi

10 000

Turnu vin al la loka delegito de UEA en preskaŭ ĉiuj urboj aŭ rekte al la Centra Oficejo

12, Bd du Théâtre, Genève, Svisl.

Tra la Esperanta Mondo.

(Sub ĉi tiu rubriko ni publikigas gravajn sciigojn! Kunlaboru!)

XVIIa Universala Kongreso. Ĝenevo, 2.—7. Aŭg. 1925. La lasta informilo anoncas 200 Kongresistojn. Turista bileto de UEA, entenanata kongresistozon, biletojn por somera universitato, teatro, unuusenajna loĝado kaj mangado: simpla 110 fr. sv.; meza 150; unuaranga 200, luksa 300. La somera universitato montros tre riĉan programon.

Esperanto, oficiala organo de UEA, aprilo, enhavas interesegan demandon de Sro Privat: „Kiel staras la afero!“, leginda por ĉiuj samideanoj. Tie ni trovas la konstataĵon, ke la samideanoj polare elpezas 1 milionon da svisaj frankoj por Kongresvojaĝoj. (!) Kion da utilaj institucioj oni povas krei, se nur la duono de la mono estus donita por praktikaj celoj.

Radio kaj Esperanto: 14.—19. Aprilo okazis en Paris la 1a Internacia Kongreso de la radiomatoroj, sur kies tagordo laŭ iniciato de American Radio Relay League estis la demando pri internacia helplingvo en Radio. Speciala subkomisio kun 13 voĉoj kontraŭ du sindetenoj akceptis rezolucion favoran al Esperanto. La plenkunsido unuanime malpli 1 voĉo por angla lingvo kaj 1 voĉo por ido ĝia aprobi. Teksto:

a) La Unua Kongreso de Internacia Amatora Radio-Unia, konstatas la malutilajn kazojn pri la diverseco de lingvoj en la internaciaj rilatoj, decidis rekomendi la studon kaj uzadon de Esperanto kiel helpla lingvo de la internaciaj radiotelefonaj komunikoj kaj disadigi, kiel ankaŭ de la resumoj aŭ tradukoj en revoj kaj kongresoj.

b) La sama rekomendo okazis farata pri radiotelegrafaj komunikoj en okazoj, kiam korespondantoj ne povus interkompreniĝi per nacia lingvo.

c) Sekve de tiu decido, la kongreso alprenas Esperanton kiel sian helpan lingvon internacian flanke de la uzataj naciaj lingvoj.

Germanlingvaj samideanoj

nepre mendu

Stratmann-Szeczy: Krieg und Nationalismus im Lichte der katholischen Lehre.

Völkerrecht, Welfriede, Internationale katholische Aktion, raportoj pri la Kongreso de Lugano, 1.20 g. m.

„Ika-Stimmen“, germanlingva propaganda buleno monata kun Esperanto partio.

Grandaj rabatoj!

„Ika“-Eldonejo, Zug, Svislando.

Essen, Sälzerstr 84. Wien, I., Schwertg. 3.

Naciaj abonejoj de K. M.

Abonejoj.

Anglio: Mr. J. E. Hookham, 45 Holmesdale Road, Hampton Wick, Middlesex.

Aŭstralio: Fmo Maud Helm, 22 Falconer str., Fitzroy, Melbourne.

Aŭstrio: Oni pagu senpere per nia poŝtĉeko; elpetu poŝtpagilojn ĉe Sr. Cyr. Kuta, Wien, I., Schwertgasse 3, II.

Belgio: Fmo J. Assenmacher, 50 rue des Minières, Verviers.

Brazilio kaj tuta Sudameriko: Sro Conto Fernandez, 225 Larangeiras, Rio de Janeiro.

Ĉeĥoslovakio: Oni pagu senpere per nia poŝtpagiloj aŭ per Sro Fr. Buhr, Praha-Brevnov 257.

Francio: Sro Pierre J. A. Muffang, 14 bis avenue Galois, Bourg-la-Reine, Seine (Compte de chèques postaux, Paris 22482).

Germanio: Oni pagu per nia poŝtkonto 30.578, Breslau (Kaspar Mayr, Zug).

Hispanio: Prof. Mariano Mojado, Abascal 13, Pral A, Madrid.

Hungario: Fmo Heleno Fiedler, Pecs, Fabriko Zsolnay.

Italio: Prof. Modesto Caroli, Cortemaggiore, Piacenza.

Jugoslavio: Pro Ambr. Benković, Zagreb, poŝtaĉko 109.

Litovujo: Sro Mačernis, Ukmergas plentas 45, Kaŭnas.

Nederlando: per nia poŝtĉeko No 2121, K. Mayr, Ika, Hoofdorp, Haarlemmermeer.

Polio: Pro Jak. Makara, Rzeszow, Matopolska, poŝtĉeko: Warczawa 190.809, K. Mayr, „Ika“, Zoug.

Rumanio: Tria ordeno de Sankta Francisko, Cluj, Str. Consiliului 5.

Usono: Sro F. J. Kovarik, 2502 SO., Kedzie Av. Chicago, Ill.

Atentu niajn poŝtkontojn!

Aŭstrio: Wien 130.558, Prof. W. Arnold, Zug.

Ĉeĥoslovakio: 303.692 Morawsko-slov. banka, Olmouc „Ika“.

Germanio: Breslau 30.578, K. Mayr, Zug.

Polio: Warczawa 190.809, K. Mayr, Zoug.

Nederlando: 2121, K. Mayr, „Ika“ Hoofdorp.

Svisio: VII/1991 „Ika“, Zug.

Enpagilojn petu ĉe Ekspedicio de K. M., Wien, I., Schwertgasse 3 aŭ en C. O. „Ika“, Zug.

Ĉiu Katolika Esperantisto

ne nur abonas kaj propagandas la gazeton

Katolika Mondo.

Ĉiu katolika Esperantisto aliĝas al la propaganda Konferenco internacia okaze de la

5a Internacia Katolika Kongreso en Oxford 11—16 Aŭgusto 1925

Li ne nur havos okazon plej efike propagandi Esperanton inter internacia publiko katolika eminenta. Li ankaŭ alestos la plej sukcesan internacian kongreson katolikan,

kie partoprenos unu Kardinalo, pluraj episkopoj, unuakvalitaj estroj de la katolika agado el plej diversaj landoj.

Li havos ankaŭ okazon viziti la

grandan ekspozicion de la brita mondimperio

en Londono!

Aliĝu tuj! Propagandu en gazetoj!

Ika-Oficejo, Zug, Svislando.

Schweiklberger Geist

estas bonega, rapidefika, nervofortiga naturkuracilo, familia rimedo, preparita de benediktajn misistoj. Elpovita precipe ĉe ĉiuj ŝtaloj de senfortiĝo, naŭzo, kormalforteo, stomakdoloroj, malbona digesto, malakso, kapdoloroj, koliko, gripo. Kelkaj gutoj prenitaj sur sukero tuj efikas. Krome uzu ĝin ekstre ĉe doloroj en vizaĝo, reŭmatismo, malvarmumo, artrito, dentodoloroj, lomele froto per ĝi kaj vi plibonigos. — Aprobaj alestoj venis senombre de kuracistoj kaj uzintoj. — Prezo: 1 provo-kesto kun 10 boteloj kostas 10 Markojn, por abonantoj de Kat. Mondo atankile. — Mendu tuj rekte ĉe

Missionskloster Schweiklberg

(Misia Monaĥejo)

apud Vilshofen a. Donau Niederbayern.

La abonprezoj por la jaro 1925.

L a n d o	Jarabono kun R. K.	Ika-kolizo sen K. M.	Ika-kolizo kun K. M.
Anglio	2,50 ŝl.	2 ŝl.	3 ŝl.
Aŭstralio	2,50 ŝl.	2 ŝl.	3 ŝl.
Argentino	2 pes. or.	2 pes. or.	3 pes. or.
Aŭstrio	3,5 ŝl.	2,5 ŝl.	3 ŝl.
Belgio	12 b. fr.	6 b. fr.	15 b. fr.
Luksemburgo	3 mr.	2 mr.	4 mr.
Brazilio	16 ĉ. kr.	10 ĉ. kr.	20 ĉ. kr.
Ĉeĥoslovakio	3 kr.	2 kr.	4 kr.
Danio	10 fr. fr.	6 fr. fr.	15 fr. fr.
Francio	2,40 o. m.	2 o. m.	3 o. m.
Germanio	3 pes.	3 pes.	5 pes.
Hispanio	3,00 o. kr.	2 o. kr.	4 o. kr.
Italio	12 l.	5 l.	15 l.
Jugoslavio	35 din.	20 din.	50 din.
Litovio	6 lid.	4 lid.	8 lid.
Nederlando	1,50 fl.	1,50 fl.	2 fl.
Polio	3 zl.	2 zl.	4 zl.
Rumanio	80 lev.	30 lev.	100 lev.
Svisio	3 fr.	2 fr.	4 fr.
Usono	—,75 d.	—,50 d.	1 d.

Rimarko: Nia ekspedicio en Vieno Sr. Cyr. Kutta, Wien, I., Schwertgasse 3, II havas enpagilojn por ĉiuj landoj kaj akceptas mensondojn, precipe el la orienteuropeaj ŝtatoj.

